

گفت‌وگوی «جوان» با مصطفی هاشمی طباطبائی، رئیس اسبق کمیته ملی المپیک

خودزنی‌ها مانع نفوذ ایران در مجامع بین‌المللی ورزش است

گفت‌وگو
سعید احمدیان

در حالی کاروان کشورمان در المپیک ریو با کسب ۳ مدال طلا، یک نقره و ۴ پرتز و کسب مقام بیست و پنجمی به کارش پایان داد که نسبت به المپیک چهار سال گذشته در لندن یک سقوط هشت پله‌ای در جدول را تجربه کرد و تعداد مدال‌های کاروان ایران از ۱۲ مدال به ۸ مدال کاهش پیدا کرد. هر چند به گفته کارشناسان نمی‌توان عملکرد ایران در المپیک برزیل را منفی ارزیابی کرد اما افت نتایج تیم‌های ورزشی کشورمان نسبت به المپیک گذشته سبب شده تا نوک انتقادات به سمت برخی رشته‌ها که نتوانستند در ریزش‌ها روبروآوردند، نشانه‌ها بود. با این وجود مصطفی هاشمی طباطبائی، رئیس اسبق سازمان تربیت بدنی و کمیته ملی المپیک در مجموع عملکرد کشورمان در المپیک ۲۰۱۶ را خوب ارزیابی می‌کند، هر چند او انتقادهایی را نیز به عملکرد کاروان وارد می‌داند. در گفت‌وگوی «جوان» با هاشمی طباطبائی منفی و مثبت ایران در ریزش‌ها نقد و بررسی قرار گرفته است.

حد مدال بگیرد؛ مانند وزنه‌برداری که پس از دو طلا، آن بلا سر بهداد سلیمی آمد. شما به عنوان عضو سابق کمیته بین‌المللی المپیک رابطه ناداوری‌ها و سیاست تقسیم مدال‌ها را تأیید می‌کنید؟

این مسئله متأسفانه حقیقت دارد و کشورهای مختلف با لایه‌ها و پول خرج کردن به دنبال کسب جایگاه یا مدال در ورزش جهان هستند. این مسئله در ریو هم اتفاق افتاد و ناداوری‌هایی که در کشتی و وزنه‌برداری دیدید، در راستای همان سیاستی است که توجهی به رقابت سالم ندارد و با استفاده از رابطه‌ها نتایج را تعیین می‌کنند. در کشور ما هم با توجه به اینکه از این کارها نمی‌کنیم و مانند برخی کشورها از طریق ناداوری‌ها در ورزش دنبال نتیجه نیستیم، ضربه هم می‌خوریم. هر چند معتقدم که در المپیک ۲۰۱۶ وجه غالب داوری‌ها برای ایران منصفانه بود اما خب متأسفانه در مورد بهداد

نگاهی به عملکرد کاروان المپیک ایران در ریو

هم خوب داشتیم و هم متوسط وضعیف

چهارسال گذشته هیچ کاری نکرده‌اند!همه نماینده‌های ایران حذف شدند تا دو و میدانی در ریو حرفی برای گفتن نداشته باشد. حتی با احسان جدادی که تصور می‌شد حداقل در حد و اندازهای لندن ظاهر شود.

دو چرخ‌سواری: دو چرخ‌سواران ایران در حالی در ریو ناکام بودند که در آسیا حرف اول را می‌زدند و بر سکوهای اول می‌ایستند. اما در برزیل نه تنها هیچ یک از آنها موفق به گذشتن از خط پایان نشدند، که قادر می‌زبانی به عنوان کاپیتان تیم نیز در دومین حضورش در المپیک، با مصدومیت مواجه شد و نه در جاده از خط پایان گذشت و نه در تایم تریل.

پینگ‌پنگ: اگر چه کسی انتظار مدال از پینگ‌پنگ‌بازان ایران نداشت اما با توجه به دومین حضور ندا شوساوری و نوشاد عالمیان در المپیک، این توقع وجود داشت که یکی دو برد برای ایران به ارغان بیاورند، اما نوشاد نه فقط باخت، که بد هم باخت، اما تیما حداقل یک بازی را برد. هر چند این برد هم نتوانست ناکامی پینگ‌پنگ ایران در ریو را کم‌رنگ کند.

شنا: هیچ توقعی از تنها شناگر ۱۶ ساله ایران که با ویلند کارت راهی ریو شده بود، نبود. شناگری که برزیل تنها می‌توانست تجربه‌ای برای او باشد تا شاید اگر مورد توجه قرار گیرد و شرایط برایش مهیا شود، در المپیک‌های بعدی بتواند حداقل موفق به کسب سهمیه شود.

قایق‌رانی: عملکرد مهسا جاور و عادل مجللی در ریو قابل دفاع است و اگر فاصله فاحش قایق‌رانی ایران با دنیا نبود، شاید این دو قایقران به نتیجه‌های بهتر از آنچه

بگیریم؛ جایگاهی که می‌توانست خیلی به ورزش کشورمان در مناسبات کمک کند. به عنوان نمونه در ماجرای انتخاب دبیر کل کنفدراسیون وزنه‌برداری آسیا، اختلافات داخلی سبب شد تا جایگاهی که داشتیم را هم از دست بدهیم.

یکی دیگر از مشکلاتی که در المپیک ریو هم خودش را بیشتر نشان داد، ناکامی مطلق کشورمان در رشته‌های پایه و پر مدال بود. برای اینکه سهمی در این مدال‌ها داشته باشیم چه کار باید بکنیم؟

این به ضعف مادر کارهای پایه‌ای ورزش برمی‌گردد، اینکه برای رشته‌هایی مانند دوومیدانی، شنا و ژیمناستیک که مدال‌های زیادی در آن توزیع می‌شود، برنامه خاصی نداریم. باید آموزش این رشته‌ها از مدارس آغاز شود و با توسعه این ورزش‌ها از رده‌های پایه و شناسایی استعدادها برای آینده ورزش پشتوانه‌سازی کنیم.

به آینده‌نگری در توجه به رده‌های پایه اشاره کردید اما متأسفانه مدیران ورزش کشورمان برای المپیک هم تنها چند ماه قبل با حداکثر یک سال قبل برنامه می‌ریزند و خبری از برنامه بلندمدت نیست.

برای المپیک به عقیده من نه یک پروژه چهار ساله، بلکه باید یک برنامه‌ریزی ۱۲ ساله داشته باشیم و در این مدت ورزشکاران آماده شوند. همچنین از نظر اعتباری هم نباید برخلاف امروز که مربیان و ورزشکاران گلابه‌های زیادی از کمپودها دارند، دغدغه‌ای وجود داشته باشد. امروز یک مدیر دنبال پول از این و آن است و همواره از نظر مالی زیر فشار است. این فشارها باید برداشته شود و با سرمایه‌گذاری و تأمین اعتبارات سعی شود که یک مدیر یا یک مربی بدون دغدغه بتواند برای ورزشکار برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری کند تا موفقیت در المپیک‌های بعدی بیشتر شود.

یکی از نقاط روشن کاروان ایران در ریو، حضور پررنگ بانوان و کسب اولین مدال تاریخ بانوان بود؛ این موفقیت‌ها چقدر در کشتی کردن تبلیغات منفی غربی‌ها علیه کشورمان درباره زنان تأثیر دارد؟

طبیعتاً وقتی افکار عمومی جهان این رخ‌خشش و این حضور را کنار تبلیغات معاندان جمهوری اسلامی قرار می‌دهد، به دورغ بدون ادعای دشمنان بی‌می‌برد و این تبلیغات خشتی خواهد شد. البته برای نیروهای معاند این حضور تأثیری در روندشان ندارد و بانوان ۱۰۰ مدال هم بگیرند، آنها به مهمل باقی‌شان درباره زنان ایرانی ادامه خواهند داد، هر چند با حضور بانوان کشورمان در مسابقات بین‌المللی نقشه‌شان نقش بر آب می‌شود.

آقای هاشمی طباطبیک ریو بازنواری ۸ پله‌ای در جدول مدال‌ها به پایان رسید. ارزیابی‌تان از نتیجه ایران در ریو چیست؟ این نتیجه را نسبت به نتیجه تاریخی در المپیک لندن چطور می‌بینید؟

در مجموع اگر بخواهیم بررسی کنیم نتیجه‌ای که ورزشکاران کشورمان در المپیک ریو گرفته‌اند، نسبتاً خوب بود و نمی‌توان با توجه به نزول در جدول مدال‌ها، کارنامه کاروان را منفی دانست. به هر حال آن چیزی که بدیهی است ما در المپیک چهار سال گذشته در لندن توانستیم یک نتیجه تاریخی بگیریم و شرایط بهتری نسبت به ریو داشتیم اما این باعث نمی‌شود با توجه به آن نتیجه، در ریو به کاروان ایران نمره قبولی بدهیم. البته برخی رشته‌ها دور از انتظار بودند و نتوانستند برخلاف پیش‌بینی‌ها نتیجه‌گیرند اما در مجموع بخواهیم بررسی کنیم، عملکردی که ایران در المپیک ریو گرفت، با یک نتیجه خوب همه‌را بود.

اشاره کردید که برخی رشته‌ها نتوانستند انتظارات را برآورده کنند و رشته‌هایی مانند تکواندو و کشتی فرنگی را می‌شود در این ردیف قرار داد، رشته‌هایی که امید زیادی به آنها بود!

قبل از المپیک به این دو رشته به عنوان رشته‌هایی که در ریو شناسی مدال دارند، نگاه می‌شد اما نتیجه‌ای که در برزیل رقم خورد، کاملاً متفاوت با پیش‌بینی‌ها بود. رشته‌ای مانند تکواندو یا حذف سه ورزشکارش در بخش آقایان کاملاً ناموفق بود. این در حالی بود که مسئولان و مربیان تکواندو از کسب مدال و وضعیت خوب تیم صحبت می‌کردند. در فرنگی هم همه اسرار امیدواری می‌کردند اما این رشته هم تنها نتوانست دو برنز بگیرد، البته نتیجه تاریخی کشتی فرنگی که ۳ مدال طلا کسب کرد، نتیجه‌ای بود که تکرار نمی‌شود اما حداقل دو طلا انتظار می‌رفت که فرنگی کاران به دست بیاورند. ضعف این دو رشته را علاوه بر برنامه‌ریزی که برای آماده‌سازی‌شان صورت گرفت، باید در ضعف تکنیکی ورزشکاران دید. در رشته‌ای مانند تکواندو، تکواندوکاران از اجرای تکنیک عاجز بودند، در فرنگی هم ندیدیم که یک کشتی‌گیر فن برزند و علت آن را باید در نوع تمرینات ویژه علاوه بر این در کشتی فرنگی ضعف بدنی بچه‌ها هم مشهود بود. چنین شرایطی مطمئناً منتهی به موفقیت نمی‌شود و نتیجه‌ای مانند ریو رقم می‌خورد.

الته کاروان کشورمان در ریو از ناداوری هم ضربه خورد. خیلی‌ها این مسئله را به خاطر سیاست تقسیم مدال‌ها در برخی رشته‌ها می‌دانند که نمی‌گذارند یک تیم بیشتر از یک

سقوط ۸ پله‌ای و حسرت‌هایی که به دل‌مان ماند

المپیک سی و یکم برای کاروان ایران باناکملی اکثر المپین‌هایی که از آنها انتظار درخشش و مدال داشتیم به پایان رسید و همین ناکامی‌ها بود که در نهایت جایگاه بیست و پنجمی و نزول هشت پله‌ای را نصیبمان کرد.

هشت مدالی که به‌نمایندگان کشورمان رسید حاصل تلاش‌های مربیان و ورزشکارانی بود که به رغم همه کمبودها از جان ماهیه گذاشتند و دل مردم را اشاد کردند. با این حال کسب سه مدال طلا، یک نقره و چهار برنز نیز نتوانست انتظارات مردم را برآورده کند چراکه همه می‌دانیم ظرفیت ورزش ایران بسیار بالاتر از این حرف‌هاست. متأسفانه در این دوره از بازی‌ها بسیاری از امیدهایمان برای رسیدن به مدال المپیک عملکردی ضعیف و دور از انتظار را به‌نمایش گذاشتند. به هیچ‌وجه قابل قبول نیست در رشته‌هایی چون کشتی و تکواندو که در سال‌های گذشته حرف‌های زیادی برای گفتن داشته‌ایم نماینده‌انمان به راحتی شکست خورده و چشم‌امید به پیروزی‌های حرف‌ناشان داشته باشند تا بلکه سکوی سوم المپیک را از آن خود کنند. از طرف دیگر در چهار سال اخیر همه مسئولان همواره از رشد ورزش صحبت کرده‌اند و اینکه در این راه از هیچ کمک و تلاشی فروگذار نبوده‌اند پس چطور در المپیک ۲۰۱۶ نه تنها شاهد پیشرفت ورزش ایران نبودیم بلکه ضمن سقوط هشت پله‌ای ناکامی‌های زیادی نیز تجربه کردیم؟!

از یک سال قبل مشکلات تیم‌های المپیکي به اوج خود رسیدند تا جایی که داد مربیان و ورزشکاران اعزامی در آمد. در شرایطی که سایر رقبا یک سال باقی مانده تا روشن شدن مشعل المپیک ریو را با بهترین امکانات و فضای تمرینی پشت سر گذاشتند، ولی اینجا تیم‌های المپیکي برای گرفتن سالدتی چون حق و حقوق خود مجبور بودند بچنگند. در آخر نیز بوجه مصوب فدراسیون‌ها پرداخت نشد، مشکل فتنشگ تیم ملی تیراندازی به قوت خود باقی ماند و المپین‌ها از بی‌توجهی‌ها گلایه داشتند. از طرفی در رشته‌هایی چون بوکس و دو و میدانی اختلافات داخلی به حدی بود که هیچ کس قادر به کتمان آن نبود. این در حالی است که مدیران ارشد نیز قدم جدی و مؤثری برای برون‌رفت از بحران برنمی‌داشتند و تنها هر چند وقت یکبار به اجبار خبرنگاران اظهارنظرهایی برای رفع تکلیف انجام می‌دادند. نتیجه این بی‌توجهی‌ها، عدم رسیدگی، بی‌برنامگی، اختلافات کشنده و بی‌پولی‌ها را در ریو به وضوح مشاهده کردیم. بر خلاف آنچه وعده داده می‌شد کاروان ایران با داشتن ۶۲ سهمیه ضعیف‌تر از حد انتظار ظاهر شد. حتی رقیبایمان در برخی رشته‌ها از شکست‌ناهای ایرانانه المپیک‌های کشورمان تعجب می‌کردند. تلخی شکست‌ها با باخات‌های دور از انتظار برخی کشتی‌گیران و هر سه نماینده تکواندو مردان بیش از پیش حس شد. تکواندو ایران با در اختیار داشتن دو المپین در اول جهان حتی نتوانست برای یک بار هم که شده سکوی المپیک را تجربه کند و لاقلاً یک مدال برنز به دست بیاورد. شاگردان مقلوبو برخلاف درخشش گذشته خود در مصاف با حرف‌رغان ناشناخته خود چنان متدبانه و پراسرترس مبارزه کردند که به رنکینگ فدراسیون جهانی شک کردیم. در این بین مدال برنز کیمیا علیزاده هم اگر نبود باید فاتحه تکواندو را می‌خواندیم. همچنان منتظریم که مسئولان فدراسیون تکواندو توجهی قانع‌کننده‌ای برای ناکامی مطلق مردان پیدا کنند چراکه این شکست را نمی‌توان پشت مدال تاریخی علیزاده پنهان کرد. جدا از تکواندو، شکست‌های زیادی در کاروان ایران در ریو ۲۰۱۶ به چشم خورد که باید تک‌تک آنها مورد بررسی و کنکاش قرار بگیرند. سخنان اخیر ناطق نوری نشان داد که احسان روزبهانی تنها نماینده بوکس ایران به هیچ‌وجه مورد تأیید فدراسیون نبوده و در واقع اگر بحث سهمیه و المپیک مطرح نبود نرم کردند بدون آنکه کسی صدای اعتراضشان را بشنود و برای از روی دوششان بردارد. کسب تبه‌ششم و هشتم از سوی احمدی و خدمتی ثابت کرد که پتانسیل تیراندازی ما بالاتر از این حرف‌هاست و در صورتی که رسیدگی بیشتری به تیراندازان المپیکي می‌شد بدون شک حالا در این رشته نیز صاحب مدال شده بودیم. بارها شنیده‌ایم که مدیران ارشد ورزش همواره بر حدی حرف المپیک و برنامه‌ریزی و وجهه‌ویژه برای حضور موفق در این بازی‌ها تأکید کرده‌اند. ولی نتیجه حاصل شده در ریو ثابت کرد که هنوز هم بسیاری تنها به فکر حضور در دهکده و دین بازی‌ها از نزدیک هستند. تا زمانی که نگاهمان به المپیک و رقابت‌بازرگان دنیا را تغییر ندهیم موفقیتی که آقایان و عدل‌شان را می‌دهد هرگز به چشم نخواهیم دید و بیش از این‌ها باید منتظر تنزل رتبه در رده‌بندی جهانی باشیم.

وقتی حقمان را مثل آب خوردن می‌خورند

ضعف ورزش در ارتباطات بین‌المللی

برخی اتفاقات روی داده در جریان رقابت‌های المپیک ۲۰۱۶ ریو برای چندمین بار ثابت کرد که ورزش ایران تا چه اندازه به لحاظ نداشتن کرسی‌های بین‌المللی و حضور مؤثر در مجامع جهانی ورزشی و فدراسیون‌های دنیا ضربه‌پذیر است. در طول تاریخ المپیک و مسابقات جهانی بارها دیده شده که با ناداوری و تضعیف حق واضح و آشکار، حق ورزشکاران شایسته‌تر ایران پایمال شده و مسئولان ورزش کشور به لحاظ آنچه ذکر شد نتوانستند کاری برای احقاق حق ورزشکاران انجام دهند، حتی دلخوش کردن به شکایت‌های بعدی و نام‌نگاری با مجامع قضایی بین‌المللی نیز در این مواقع ثمری برای ورزش کشور نداشته است. در این میان تنها حسرت و آه و شرمندگی از مردم برای ورزشکاران باقی می‌ماند در حالی که باید گفت آنها نباید شرمند شده باشند. کسانی باید خجالت بکشند که از ریاست تنها پشت میز نشستند و دستور دادن را موخه‌اند.

سر بهداد را بریندد

همه دنیا دیدند، همه، که چگونه هیبت زوری نشسته در سالن وزنه‌برداری المپیک ریو باهرامی تاملش ایان رئیس فدراسیون جهانی وزنه‌برداری حق مسلم بهداد سلیمی قهرمان المپیک لندن را خورند و به راحتی مدال طلای او را به حریف گرجستانی تقدیم کردند. ما مقصد کالبدشکافی و بررسی ریز این اتفاق نثار کردیم اما به نقل از بسیاری از کارشناسان وزنه‌برداری وجود برخی ضعف‌ها در مدیریت و ریاست فدراسیون وزنه‌برداری پایه‌گذار این اتفاق بود. برای ورزش ایران بود تا شرمندگی مردم و آشک‌هایش برای سلیمی باقی بماند. اینکه رئیس فدراسیون وزنه‌برداری ایران با برخی از اعضای فدراسیون جهانی این جمله رئیس آن مشکل دارد و نمی‌تواند در مواقع حساس‌انطور که باید و شاید از حق ورزشکاران این رشته دفاع کند موضوعی است که البته سابقه قبلی هم دارد و می‌توان نمونه‌های آن را در المپیک ۲۰۰۰ سیدنی برای آن صبریی‌ریا و اتفاق غیرقابل‌باور محرومیت کلی وزنه‌برداری ایران به سبب دوپینگ در سال ۲۰۰۵ دید.

صدای مجتبی‌را کسی شنیدند

روزهای ابتدایی المپیک بود و کسی زیاد حواسش به پسر خوب شمشیربازی ایران نبود، اما مجتبی‌عابدینی به ریو رفته بود تا تاریخ‌ساز شود. به جرئت می‌توان گفت که اگر شمشیربازی ایران قدری به لحاظ مدیریتی قوی‌تر در دنیا ظاهر می‌شد و بیشتر در چشم‌دو، علاقه‌مندان به ورزش شاهد اشک‌های پیمان فخری و سرمربی تیم‌ملی به خاطر ناداوری در دیدار نیمه‌نهایی برابر حریف امریکایی نبودند. وقتی پیمان فخری با بغض گفت: «این بچه هر کاری کرد امتیاز ندادند، چه کار باید می‌کرد، مجتبی همه را برد اما گذاشتند.» مجتبی‌عابدینی با چشمان اشکیار فقط بخشش مردم را خواست: «شرمند مردم شدیم، بیخ‌مشید.»

می‌شد احسان برنده باشد

جناب رئیس بی‌چاشنین جلسه گذاشت و بوکسور المپیکي ایران را تحقیر کرد بی‌آنکه در‌های به مدیریت خودش عیب و ایراد بگیرد. آنچه در فدراسیون بوکس می‌گذرد، اتفاق است که طی سه دهه گذشته دائماً در حال تکرار است و جالب اینکه برای این اندازه که خون تازه‌ای در بدنه مدیریتی این فدراسیون تزریق کند احسان روزبهانی که این روزها سوی فدراسیون بوکس به همراه احدی مربی‌اش چه‌راهی‌ها ناکارآمد و ناسالم معرفی می‌شوند می‌توانست در دیدار برابر حریف هلندی پیروز باشد اما نشد چون بدون پشتوانه راهی المپیک شده بود. احسان واحدی در ریو تنها بودند تا در شرایطی که می‌شد به مراحل بالاتر صعود کنند به راحتی فقط بخشش مردم را خواست: «شرمند مردم شد اما حقیقت چیزی‌وری این حرف‌هاست.

به مصدوممان هم رحم نکردند

قبلاً سابقه داشته که مفاغی کشتی‌گفتنی‌گیران ایرانی را مثل آب خوردن سر بکشند اما آنچه در ریو و در حق رضا یزدانی کشتی‌خودشان را هم شوکه کرد تا جایی که بلافاصله رأی به محرومیت داور مسابقه دادند، که البته دیواری کوتاه‌تر از او انتخاب نکردند چرا که داور بخت‌گرشته امتیاز یزدانی را داد اما زور او به بقیه نرسید تا یزدانی هم در عین شایستگی و البته مصدومیت‌از رسیدن به فینال و مدال پایان‌مانند. جالب اینکه در این میان حرف‌های رسول خادم به عنوان سرمربی تیم‌ملی و رئیس فدراسیون کشتی هم به جایی نرسید تا ثابت شود در فیلا هم حرفی برای گفتن نداریم.

